

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Det Internationale Kontor
Sagsnr.: 2005-305-0195
Dok.: KKN40105

NÆRHEDSNOTAT

vedrørende en meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om et rammeprogram om grundlæggende rettigheder og retfærdighed for perioden 2007-2013 (KOM (2005) 122 endelig)

1. Formålet med forslaget

De flerårige finansielle rammer – også kaldet finansielle perspektiver – er EU's flerårige budgetlofter, inden for hvilke EU's årlige budgetter skal vedtages mellem Rådet og Europa-Parlamentet. De flerårige finansielle rammer vedtages som et samlet oplæg med enstemmighed i Det Europæiske Råd (DER), hvorefter oplægget forhandles med Europa-Parlamentet.

Kommissionen udsendte den 10. februar 2004 en meddelelse om politiske udfordringer og budgetmæssige midler i en udvidet union for perioden 2007-2013. Meddelelsen er siden fulgt op af en uddybende meddelelse i juli 2004 samt et konkret forslag til ny interinstitutionel aftale om de finansielle perspektiver.

Det har endnu ikke været muligt at opnå en politisk aftale vedrørende de samlede finansielle rammer for 2007-2013. Det forventes imidlertid, at en politisk aftale alene vil komme til at angive et overordnet beløb for området ”borgerskab, frihed, sikkerhed og retfærdighed”, hvoraf retlige og indre anliggender udgør en central del.

I lyset heraf har Kommissionen fremlagt en række meddelelser indeholdende forslag til konkrete finansielle programmer for området for retlige og indre anliggender.

Blandt disse programmer, som skal ses i sammenhæng, er et forslag til et rammeprogram om grundlæggende rettigheder og retfærdighed for perioden 2007-2013.

Rammeprogrammet har fire specifikke mål.

Det drejer sig for det første om at fremme udviklingen af et europæisk samfund baseret på unionsborgerskabet, der overholder de grundlæggende rettigheder som fastsat i chartret om grundlæggende rettigheder. Herudover lægges der op til at bekæmpe antisemitisme, racisme og fremmedhad og styrke civilsamfundet med hensyn til grundlæggende rettigheder.

Rammeprogrammet skal for det andet bidrage til oprettelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed ved at bekæmpe vold, oplyse om og forhindre narkotikamisbrug.

For det tredje skal rammeprogrammet fremme det retlige samarbejde for at bidrage til oprettelsen af et egentligt europæisk område i civil- og handelsretlige anliggender.

Endelig skal rammeprogrammet for det fjerde fremme det retlige samarbejde for at bidrage til oprettelsen af et egentligt europæisk område i strafferetlige anliggender.

Rammeprogrammet bygger på erfaringerne fra eksisterende foranstaltninger på de omhandlede områder, herunder bl.a. erfaringerne fra det eksisterende rammeprogram om politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager (AGIS) og fra det eksisterende program om bekæmpelse af vold (Daphne II).

Det samlede beløb, der er planlagt til rammeprogrammet om grundlæggende rettigheder og retfærdighed, er på 543 mio. euro for perioden 2007-2013 (i løbende priser).

De mål, som opstilles med rammeprogrammet om grundlæggende rettigheder og retfærdighed for perioden 2007-2013, har efter Kommissionens opfattelse forskellig hjemmel i traktaterne. Kommissionen har derfor fundet det nødvendigt at lade rammeprogrammet bestå af fire forskellige rådsafgørelser om indførelse af henholdsvis et særprogram om bekæmpelse af vold (Daphne), forebyggelse af narkotikamisbrug og information af offentligheden, et særprogram om grundlæggende rettigheder og unionsborgerskab, et særprogram om strafferet samt et særprogram om civilret – alle som nævnt for perioden 2007-2013.

2. Kommissionens vurdering af nærhedsprincippet

Kommissionen har for så vidt angår forslaget til særprogram om bekæmpelse af vold (Daphne), forebyggelse af narkotikamisbrug og information af offentligheden bl.a. anført følgende (meddelelsens side 16 f):

”Dette forslag overholder subsidiaritetsprincippet i EF-traktatens artikel 5 og den dertil hørende protokol. Hvad angår subsidiaritetsprincippet, griber dette ikke ind på områder, som er omfattet af nationale programmer iværksat af de nationale myndigheder i medlemsstaterne, men fokuserer på områder, hvor der kan skabes en europæisk merværdi. I den henseende er langt de fleste af de aktiviteter, der støttes af programmet, komplementære i forhold til nationale tiltag og et forsøg på i så høj grad som muligt at udnytte synergien fra foranstaltninger på internationalt og regionalt niveau.

.....

Ifølge retningslinjerne i protokollen om anvendelsen af begge principper er det klart, at de problemer, der forsøges løst i dette program, har grænseoverskridende aspekter, og at handling på fællesskabsniveau derfor vil give bedre resultater end handling på medlemsstatsniveau.”

Lignende betragtninger er anført i relation til de tre øvrige forslag til særprogrammer, jf. herved meddelelsens side 36 f, 53 og 69.

3. Regeringens foreløbige vurdering af nærhedsprincippet

Regeringen finder på det foreliggende grundlag, at nærhedsprincippet er overholdt. Det bemærkes i den forbindelse, at der er tale om forslag til anvendelsen af EU's budget, hvorfor dette kun kan behandles på EU-niveau.